

Warszawa, 18. MAJ 2018

PPK.0213.34.2018.JJ/BW

Pani
Katarzyna Florek
Przewodnicząca
Okręgowej Rady Pielęgniarek i Położnych
w Bydgoszczy

Odpowiadając na Pani korespondencję skierowaną do Prezesa Rady Ministrów, Pana Mateusza Morawieckiego w kwestii Apeli dotyczących zbyt małej liczby pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia oraz w sprawie otrzymywania przez świadczeniodawców dodatkowych środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne po dniu 31 sierpnia 2019 r., otrzymaną za pośrednictwem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów przy piśmie z dnia 7 maja 2018 r., znak: BPRM.222.5.7.2018, Departament Pielęgniarek i Położnych przedstawia poniżej następujące informacje w przedmiotowej sprawie.

Odnosząc się do Apelu nr 2 XXXIV Okręgowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie zbyt małej liczby pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia, Departament informuje, że mając na uwadze problemy występujące w polskim pielęgniarstwie i położnictwie, w tym m.in. zmniejszającą się liczbę pielęgniarek i położnych w systemie opieki zdrowotnej Minister Zdrowia zarządzeniem z dnia 21 kwietnia 2017 r. powołał *Zespół do spraw opracowania strategii na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa w Polsce* (Dz. Urz. Min. Zdrow. poz. 50). Zakres prac Zespołu obejmował 5 obszarów ukierunkowanych na:

- kształcenie przeddyplomowe i podyplomowe pielęgniarek i położnych,
- rola, kompetencje pielęgniarek i położnych w systemie ochrony zdrowia,

- normy zatrudnienia – określenie liczby pielęgniarek i położnych oraz ich kwalifikacji w poszczególnych zakresach świadczeń (rozporządzenia „koszykowe”),
- warunki pracy, wynagrodzenia i prestiż zawodów pielęgniarek i położnych,
- nowy zawód medyczny, jako zawód pomocniczy dla zawodu pielęgniarki w systemie opieki zdrowotnej.

Zespół zakończył prace 29 grudnia 2017 r. Wypracowany dokument pn. *Strategia na rzecz rozwoju pielęgniarstwa i położnictwa* został przedłożony Ministrowi Zdrowia i zamieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Zdrowia. Dokument ten określa kierunki działań, jakie należy podjąć, aby zapewnić wysoką jakość, bezpieczeństwo i dostęp do opieki pielęgniarskiej dla pacjentów. Minister Zdrowia podejmując decyzje dotyczącą organizacji i funkcjonowania systemu ochrony zdrowia – w szczególności w obszarze pielęgniarstwa i położnictwa będzie uwzględniał propozycje działań Zespołu określone w ww. Strategii, mając na uwadze możliwości i zasoby (m.in. finansowe) budżetu państwa oraz systemu ochrony zdrowia. Strategia będzie jednym z ważnych narzędzi w realizacji polityki zdrowotnej Ministra Zdrowia w najbliższej perspektywie czasowej.

Jednym z priorytetowych działań będzie np. implementowanie do obowiązującego porządku prawnego rozwiązań dotyczących norm zatrudnienia pielęgniarek i położnych uwzględniających rekomendacje zawarte w Strategii w tym zakresie. Aktualnie w resorcie trwają prace dotyczące zmiany rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 22 listopada 2013r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 2295 z późn.zm.). Nadmieniam, że w dniu 13 kwietnia br., projekt rozporządzenia Ministra Zdrowia zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego został przekazany do uzgodnień, opiniowania i konsultacji publicznych z terminem zgłaszania uwag do dnia 11 maja 2018 r. oraz został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w zakładce - Rządowy Proces Legislacyjny.

Przedmiotowy projekt zakłada wprowadzenie wskaźników zatrudnienia pielęgniarek i położnych w wymiarze 0,6 na łóżko (dla oddziałów o profilu zachowawczym) i 0,7 (dla oddziałów o profilu zabiegowym) wraz z wymaganymi kwalifikacjami zawodowymi. Przewiduje się, że wprowadzenie w poszczególnych profilach oddziałów szpitalnych wymiaru etatu w przeliczeniu na łóżka na oddziale oraz kwalifikacji personelu pielęgniarskiego i położniczego będzie skutkować poprawą jakości i dostępności do świadczeń udzielanych przez pielęgniarki, a tym samym wpłynie na zapewnienie bezpieczeństwa pacjentom oraz właściwe zatrudnienie pielęgniarek.

Natomiast w kontekście działań długofalowych Ministerstwo Zdrowia mając na uwadze wagę wyzwań w kontekście kadry medycznej w Polsce, w tym w szczególności dotyczących pielęgniarek i położnych oraz biorąc pod uwagę zakres interwencji możliwej do sfinansowania ze środków Unii Europejskiej, podjęło decyzję o skoncentrowaniu działań dedykowanych rozwojowi kompetencji zawodowych i kwalifikacji kadr medycznych w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Na te działania wyodrębniono specjalną oś priorytetową *Wsparcie dla obszaru zdrowia*, w której na kształcenie kadr medycznych zostanie przeznaczony ok. 221 mln euro.

Interwencja zaplanowana w PO WER będzie oddziaływała na kształcenie przeddyplomowe pielęgniarek i położnych, ze szczególnym uwzględnieniem jakości kształcenia praktycznego poprzez tworzenie Centrów Symulacji Medycznej, a jej głównym celem jest zwiększenie liczby absolwentów studiów na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo. Zaplanowano, że docelowa wartość wskaźnika w 2023 r.- dodatkowa liczba osób, które dzięki wsparciu programu uzyskają uprawnienia do wykonywania zawodu pielęgniarki lub położnej wyniesie 10 625 osób.

W ramach PO WER Minister Zdrowia ogłosił konkurs pn. „Realizacja programów rozwojowych dla uczelni medycznych uczestniczących w procesie kształcenia pielęgniarek i położnych ukierunkowanych na zwiększenie liczby absolwentów ww. kierunków”. Efektem podejmowanych działań będzie zwiększenie liczby osób kończących studia na kierunkach pielęgniarstwo i położnictwo. Dotychczas zostały ogłoszone i są w trakcie realizacji II edycje konkursu.

Obecnie Ministerstwo Zdrowia planuje ogłosić III edycję konkursu. Projekty ubiegające się o otrzymanie dofinansowania w ramach III edycji konkursu pn. *Pielęgniarskie kompetencje zamawiane* zakładają m.in. wdrożenie uczelnianego programu stypendialnego (dla studentów kierunku pielęgniarstwa i/lub położnictwa) mającego charakter motywacyjny. Ponadto, każdy projekt musi zakładać realizację programu wsparcia absolwenta, którego celem jest pomoc w znalezieniu zatrudnienia na stanowisku pielęgniarki i położnej w podmiocie leczniczym działającym na terenie Polski. W ramach programu wsparcia absolwenta będą realizowane medyczne szkolenia zawodowe dla absolwentów pielęgniarstwa i położnictwa w zakresie potrzeb epidemiologiczno-demograficznych. W trakcie trwania cyklu szkoleń zakłada się wypłatę stypendium szkoleniowego.

Szczegółowe zasady przyznawania stypendiów będą regulowały zapisy programu rozwojowego uczelni. Student może otrzymać stypendium motywacyjne najwcześniej po drugim semestrze kształcenia. Ponadto, z programu stypendialnego może korzystać

maksymalnie 50% studentów na danym roku kształcenia (uczestników projektu), którzy w poprzednim roku kształcenia otrzymali najlepsze wyniki w nauce. Stypendium w ramach programu wsparcia absolwenta powinno być wypłacane co miesiąc przez okres 12 miesięcy pod warunkiem, że absolwent pielęgniarstwa lub/i położnictwa zatrudniony jest na cały etat w podmiocie leczniczym na terenie Polski i uczestniczy w cyklu szkoleń medycznych.

Należy także zaznaczyć, że istotną część ww. Strategii stanowią zaplanowane działania mające na celu wprowadzenie i upowszechnienie w systemie opieki zdrowotnej zawodu pomocniczego dla zawodów pielęgniarstwa i położnictwa. Rozwój medycyny oraz wynikające z tego zmiany standardów świadczeń zdrowotnych, a także zmiany demograficzne zachodzące w społeczeństwie, generują wzrost obowiązków i konieczność przyjęcia nowych ról zawodowych przez pielęgniarki.

Odnosząc się do Apelu nr 3 XXXIV Okręgowego Zjazdu Pielęgniarek i Położnych w Bydgoszczy z dnia 14 marca 2018 r. w sprawie otrzymania przez świadczeniodawców dodatkowych środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne po dniu 31 sierpnia 2019r., Departament informuje, że rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 8 września 2015 r. *w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1146) i rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 października 2015 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej* (Dz. U. poz. 1628), określa kwotę dodatkowych środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne od 1 września 2015 r. do 31 sierpnia 2019 r.

Natomiast od 1 września 2019 r. będzie miał zastosowanie przepis § 16 ust. 3 i 4, załącznika do rozporządzenia OWU, zgodnie z którym środki na średni wzrost miesięcznego wynagrodzenia pielęgniarek i położnych będą ustalone za pomocą współczynnika korygującego. Prezes Funduszu określi współczynniki korygujące z przeznaczeniem środków wynikających z ustalenia tych współczynników na średni wzrost miesięcznego wynagrodzenia pielęgniarek i położnych, w tym dodatek za pracę w porze nocnej i dodatek za pracę w niedzielę i święta niebędące dla pracownika dniami pracy wraz z składkami na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Określając współczynniki korygujące Prezes Funduszu uwzględni wysokość dodatkowych środków przekazanych świadczeniodawcom zgodnie z § 4 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia w sprawie OWU, w sposób gwarantujący środki na wypłatę kwot, o których mowa w § 4 ust. 5 pkt 3 tego rozporządzenia.

Odrębnie została uregulowana kwestia wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek i położnych zatrudnionych w podstawowej opiece zdrowotnej. Środki finansowe na wzrost wynagrodzeń pielęgniarek i położnych nie są odrębnie wyliczane w ramach kwoty zobowiązania Funduszu wobec świadczeniodawcy wynikającą z zawartego kontraktu, a są wliczone w kwotę stawki kapitałowej.

Stosownie do przepisu § 4 ust. 6 rozporządzenia w sprawie OWU, dyrektorzy oddziałów wojewódzkich Narodowego Funduszu Zdrowia zostali zobowiązani w odniesieniu do umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej w rodzaju podstawowa opieka zdrowotna w zakresie świadczeń, dla których jednostką rozliczeniową jest kapitałowa stawka roczna, do uwzględniania w wysokości kapitałowej stawki rocznej postanowień dotyczących wysokości środków na świadczenia opieki zdrowotnej udzielane przez pielęgniarki i położne zawartych w tym rozporządzeniu.

Natomiast kwestia wliczania podwyżki wynikającej z rozporządzenia OWU po 1 września 2019 r. w kwotę stawki kapitałowej będzie wynikać z przepisu § 16 ust. 1a Ogólnych warunków umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, zgodnie z którym Prezes Funduszu ustala kapitałową stawkę roczną w sposób gwarantujący środki na wypłatę kwot, o których mowa w § 4 ust. 6 pkt 3 rozporządzenia w sprawie OWU, przy czym należy zauważyć, że wskazany § 4 ust. 6 pkt 3 odnosi się do środków przekazywanych od 1 września 2018 r.

DYREKTOR
Departamentu Pielęgniarek i Położnych

dr n. o. zdr. Beata Cholewicka

Do wiadomości:

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów – dot. pisma znak: BPRM.222.5.7.2018 z dnia 7.05.2018r.